

Azonosító	A bejelentés tartalmi kivonata	Státusz	Vizsgálat eredménye
1455214	<p>Bejelentő azt kifogásolja, hogy a diákhitel gyermekvállalással kapcsolatos kedvezményei csak a nők számára biztosítottak. Álláspontja szerint, a szabályozás hátrányosan érinti a férfi diákhitel felvevőket, akik ugyanúgy részt vállalnak a gyermekek nevelésében és eltartásában.</p>	lezárt	<p>Az ügyben megkeresett Kulturális és Innovációs Minisztérium (a továbbiakban: KIM) a közérdekű bejelentést kivizsgálta és megírta, hogy a hallgatói hitelrendszerről szóló 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 18/A. § (1) bekezdése valóban csak a vér szerinti édesanya, illetve az örökbefogadó nő esetében teszi lehetővé a másodikként született (vagy örökbefogadott) gyermek esetén a Diákhitel- tartozás 50%-ának, harmadik vagy további gyermek esetén pedig teljes összegének elengedését, valamint a Rendelet 16/A. § (1) bekezdése alapján a várandósság harmadik hónapjától számított 3 éves időtartamra a hiteltörlesztés (és a kamatfelszámítás) szüneteltetését is. Az anya részére juttatott anyagi előnyből közvetve - az esetek döntő többségében fennálló - közös háztartásban élés tényéből következően a család többi tagja, így az apa is részesül, hiszen a rá jutott terheket (is) csökkenti áttételesen. Igaz, hogy ez sajnos nem érvényesül az egyedülálló apák esetében. Ugyanakkor a jelen esetben egy úgynevezett ex gratia jellegű juttatásról van szó, melynek feltételei meghatározásában a jogalkotónak széleskörű mérlegelési lehetősége van. A Rendelet szerint a hallgatói hiteltartozással rendelkező és gyermeket vállaló nőknek nyújtott kedvezmények - mint a törlesztés szüneteltetése, vagy a hiteltartozás teljes vagy részleges elengedése - feltételeinek meghatározásában a jogalkotót megillető széles mérlegelési jogkör egyedüli korlátja az a követelmény, hogy az ily módon az egymással összehasonlítható helyzetben lévő jogalanyok (azaz nők és férfiak) között alkalmazott pozitív diszkriminációnak ésszerű okának kell lennie, vagyis nem minősülhet önkényesnek. A KIM álláspontja szerint, jelen esetben az, hogy a jogszabály a kedvezményeket kizárólag az anyáknak biztosítja, nem tekinthető nemi alapú, és ezért tiltott diszkriminációnak, tekintettel az Alaptörvény XV. cikkének (5) bekezdésére, mely szerint: Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket." Azaz kimondja, hogy az állam a nők védelme érdekében jogosult, sőt köteles is célzott, kifejezetten őket megillető támogató intézkedések meghozatalára. Az Alaptörvény említett XV. cikke (5) bekezdésében, valamint az ehhez szorosan kapcsolódó, mondhatni az előbbi általános rendelkezés egy különös érvényesülési esetét megfogalmazó XIX. cikk (4) bekezdésében (vö.: „törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja”) foglaltakat az Alkotmánybíróság is értelmezte a 28/2015. (IX. 24.) AB határozatában, kimondva többek között, hogy „a nőket az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdése és a XIX. cikk (4) bekezdésének második mondata alapján külön védelem illeti meg (...) mindkét szabályból az következik, hogy a nők- a férfiakhoz képest-kedvezőbb (nem azonos) alanyi jogokra tarthatnak igényt,(...) különösen az állami nyugdíjra jogosultság(...) területén". Ez az alkotmánybírósági érvelés tehát általában erősíti meg a két nem közötti különbségtétel lehetőségét, kitérve ugyan a korhatár előtti kedvezményes nyugdíjazásra, mint az Alaptörvényben konkrétan is említett esetre, de teret hagyva annak az értelmezésnek, hogy ilyen jellegű különbségtételre nemcsak a nyugellátások, hanem más pénzbeli juttatás vagy kedvezmény esetében is lehetőség van.</p>

